

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

O D L U K U

o izmjenama Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju

I.

U Odluci o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju, klase: 504-02/11-01/01, urbroja: 5030104-11-1, od 6. listopada 2011. godine, Nacrt ugovora o socijalnom osiguranju iz točke IV. Odluke zamjenjuje se novim Nacrtom ugovora o socijalnom osiguranju, koji je sastavni dio ove Odluke.

II.

U točki V. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Određuje se izaslanstvo Republike Hrvatske za vođenje pregovora u sljedećem sastavu:

- pomoćnik ministra rada i mirovinskoga sustava nadležan za mirovinsko osiguranje, voditelj izaslanstva,
- predstavnik Ministarstva rada i mirovinskoga sustava,
- predstavnik Ministarstva zdravlja,
- predstavnik Ministarstva vanjskih i europskih poslova,
- predstavnik Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje."

III.

Točka VI. mijenja se i glasi:

"Ovlašćuje se ministar rada i mirovinskoga sustava da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Ugovor o socijalnom osiguranju.".

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

Obrazloženje

Uz točku I. Odluke: Postupak za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju započeo je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske KLASA: 504-02/11-01/01, URBROJ: 5030104-11-1, od 6. listopada 2011. godine. Kako je u međuvremenu propisan novi ustroj središnjih tijela državne vlasti potrebno je izmijeniti spomenutu Odluku u smislu izmjene naziva nadležnih tijela, sastava izaslanstva koje će voditi pregovore te prijedloga novog potpisnika Ugovora kako bi se moglo započeti sa postupkom sklapanja Ugovora. Slijedom navedenoga, u Odluci o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Srbije o socijalnom osiguranju od 6. listopada 2011. godine, zamjenjuje se Nacrt Ugovora o socijalnom osiguranju iz točke IV. Odluke novim Nacrtom Ugovora o socijalnom osiguranju, koji je sastavni dio ove Odluke.

Uz točku II. Odluke: Prilikom predlaganja Odluke o pokretanju postupka za sklapanje ugovora bilo je predloženo izaslanstvo u sastavu koji je u rujnu 2011. godine odgovarao ustroju tadašnjih ministarstava. Kako je u međuvremenu propisan novi ustroj ministarstava, pri čemu su izmijenjeni i nazivi ministarstava, predlaže se izmijeniti sastav izaslanstva i nazive središnjih tijela državne vlasti.

Uz točku III. Odluke: S obzirom na novi ustroj središnjih tijela državne vlasti potrebno je izmijeniti i potpisnika kojeg se predlaže za potpisivanje ugovora.

**UGOVOR
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE
I
REPUBLIKE SRBIJE
O SOCIJALNOM OSIGURANJU**

Republika Hrvatska i Republika Srbija (u daljnjem tekstu: države ugovornice),
u želji da urede međusobne odnose u području socijalnog osiguranja,
sporazumjele su se kako slijedi:

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

**Članak 1.
Definicije pojmova**

(1) U ovom Ugovoru sljedeći izrazi znače:

1. „Hrvatska“ – Republika Hrvatska;
„Srbija“ – Republika Srbija;
2. „državno područje“:

za Republiku Hrvatsku, državno područje Republike Hrvatske;
za Republiku Srbiju, državno područje Republike Srbije;
3. „pravni propisi“ – zakoni, podzakonski akti, statuti i drugi opći akti, koji se odnose na područja iz članka 2. ovoga Ugovora;
4. „nadležno tijelo“

u Hrvatskoj: ministarstvo nadležno za hrvatske pravne propise iz članka 2. ovoga Ugovora;
u Srbiji: ministarstvo nadležno za pravne propise Republike Srbije iz članka 2. ovoga Ugovora;
5. „tijelo za vezu“ – tijelo, ustanova, odnosno institucija, određena Administrativnim sporazumom za provedbu ovoga Ugovora, nadležna za komunikaciju s odgovarajućim tijelom, ustanovom odnosno institucijom druge države ugovornice radi provedbe ovoga Ugovora;
6. „nositelj“ – tijelo, organizacija odnosno ustanova nadležna za provedbu pravnih propisa iz članka 2. ovoga Ugovora;

7. „nadležni nositelj“ – nositelj kod kojega je osoba osigurana u trenutku podnošenja zahtjeva za davanje ili od kojega ima ili bi imala pravo na davanje;
 8. „osiguranik“ – osoba koja je osigurana ili je bila osigurana, prema pravnim propisima iz članka 2. ovoga Ugovora;
 9. „član obitelji“ – član obitelji prema pravnim propisima one države ugovornice čiji se pravni propisi primjenjuju;
 10. „prebivalište“ – mjesto stalnog boravka, odnosno mjesto u kojem se osoba nastani s namjerom da u njemu stalno živi;
 11. „boravište“ – mjesto privremenog boravka, odnosno mjesto u kojem se osoba privremeno zadržava ili boravi;
 12. „mirovinski staž“ – staž osiguranja, s njim izjednačena razdoblja i poseban staž prema pravnim propisima država ugovornica;
 13. „razdoblje osiguranja“ – razdoblje plaćenog doprinosa i razdoblje priznato kao takvo;
 14. „davanje“ – davanje u naravi i novčano davanje;
 15. „davanje u naravi“ – zdravstvena zaštita i druga davanja, osim novčanih;
 16. „novčano davanje“ – mirovina, novčana naknada i druga novčana davanja, uključujući dodatke, dopune, usklađivanja i povećanja prema pravnim propisima iz članka 2. ovoga Ugovora.
- (2) U ovom Ugovoru ostali izrazi imaju značenje koje im pripada, prema pravnim propisima država ugovornica.

Članak 2.

Pravni propisi na koje se ovaj Ugovor odnosi

- (1) Ovaj Ugovor se odnosi na:
- pravne propise Hrvatske o:
1. obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti;
 2. obveznom mirovinskom i invalidskom osiguranju;
 3. osiguranju za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti;
 4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
- pravne propise Srbije o:
1. zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i majčinstvu;
 2. mirovinskom i invalidskom osiguranju;

3. osiguranju za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti;
 4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti.
- (2) Ovaj se Ugovor odnosi na sve pravne propise koji obuhvaćaju, mijenjaju ili dopunjuju pravne propise iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 3. Osobe na koje se ovaj Ugovor primjenjuje

Ovaj se Ugovor primjenjuje na:

- a) osobe za koje vrijede ili su vrijedili pravni propisi jedne ili obje država ugovornice;
- b) druge osobe koje prava izvode od osoba iz točke a), osim ako ovim Ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 4. Jednaka primjena

- (1) Pri primjeni pravnih propisa jedne države ugovornice, državljani druge države ugovornice su izjednačeni s njenim državljanima.
- (2) Stavak 1. ovoga članka se ne odnosi na:
 1. pravne propise o sudjelovanju osiguranika i poslodavaca u tijelima nositelja i udruženja na području socijalnog osiguranja, osim ako tim propisima nije drugačije uređeno;
 2. odredbe o teretu osiguranja iz međunarodnih ugovora sklopljenih s trećim državama;
 3. pravne propise o osiguranju osoba zaposlenih u službenom predstavništvu jedne od država ugovornica u trećim državama ili kod članova tog predstavništva, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 5. Izjednačenost državnog područja

- (1) Mirovine, novčane naknade i druga novčana davanja, osim davanja za slučaj nezaposlenosti, stečena na temelju pravnih propisa jedne države ugovornice, ne mogu se umanjiti, izmijeniti, obustaviti ili ukinuti zbog toga što korisnik ima prebivalište na državnom području druge države ugovornice, osim ako ovim Ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Državljanima druge države ugovornice s prebivalištem na državnom području treće države, davanja iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se pod istim uvjetima kao i svojim državljanima.

- (3) Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se na davanja za slučaj nezaposlenosti, davanja po osnovi preostale radne sposobnosti, najnižu mirovinu i sva druga davanja po osnovi mirovinskog osiguranja koja se ostvaruju ovisno o dohodovnom ili imovinskom cenzusu.

ODJELJAK II.

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Članak 6. Opća odredba

Obveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijem državnom području osoba obavlja posao, odnosno djelatnost, što vrijedi i u slučaju kada se sjedište poslodavca nalazi na državnom području druge države ugovornice, osim ako odredbama članaka 7. i 8. ovoga Ugovora nije drugačije određeno.

Članak 7. Posebne odredbe

- (1) Ako poslodavac, sa sjedištem na državnom području jedne države ugovornice, uputi radnika na državno područje druge države ugovornice, na njega se, najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca od dana izasljanja, primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je zaposlen na njenom državnom području.
- (2) Ako osoba koja obavlja samostalnu djelatnost na državnom području jedne države ugovornice, ode u drugu državu ugovornicu radi privremenog obavljanja te djelatnosti, na nju se, najduže do kraja 12. kalendarskog mjeseca od dana njenog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da obavlja djelatnost na njenom državnom području.
- (3) Ako poslodavac koji obavlja djelatnost zračnog ili kopnenog prometa sa sjedištem na državnom području jedne države ugovornice uputi radnika na državno područje druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi prve države ugovornice kao da je zaposlen na njenom državnom području.
- (4) Na posadu broda, kao i na druge osobe zaposlene na brodu, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.
- (5) Na osobe koje obavljaju poslove utovara i istovara broda, popravka ili nadzora broda u luci druge države ugovornice primjenjuju se pravni propisi države ugovornice kojoj luka pripada.
- (6) Na osobe zaposlene na državnom području jedne države ugovornice u poslovnicu ili stalnom predstavništvu poslodavca čije je sjedište na državnom području druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi druge države ugovornice.

- (7) Na osobe zaposlene u državnim i javnim službama, službene predstavnike i s njima izjednačene osobe izaslane na državno područje druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice koja ih je izaslala.
- (8) Primjena pravnih propisa prve države ugovornice iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, može se, iznimno, na zajednički zahtjev poslodavca i radnika, odnosno na zahtjev osobe koja samostalno obavlja djelatnost, i uz suglasnost nadležnog tijela druge države ugovornice, produžiti za još 24, odnosno 12 mjeseci.

Članak 8. Zaposleni u diplomatskoj misiji i konzularnom uredu

- (1) Na osobe zaposlene u diplomatskim misijama i konzularnim uredima, kao i na osobe zaposlene kao privatna kućna posluga kod članova diplomatskih misija i konzularnih ureda, upućene na državno područje druge države ugovornice primjenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su upućene.
- (2) Na osobe iz stavka 1. ovoga članka koje nisu upućene, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijem su državnom području zaposlene, a diplomatska misija, odnosno konzularni ured, odnosno njihovi članovi koji ih zapošljavaju, dužni su se pridržavati odredaba koje vrijede za poslodavca.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zaposlene osobe koje su državljani države ugovornice čija je diplomatska misija, odnosno konzularni ured, mogu, u roku od tri mjeseca od dana zapošljavanja, izabrati primjenu pravnih propisa te države ugovornice.

Članak 9. Iznimke

Na zajednički zahtjev radnika i njegovog poslodavca, odnosno osobe koje obavlja samostalnu djelatnost, nadležna tijela država ugovornica mogu dogovoriti iznimke od članaka 6. i 7. ovoga Ugovora, pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

ODJELJAK III.

POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1. BOLEST I MAJČINSTVO

Članak 10. Zbrajanje razdoblja osiguranja

Razdoblja osiguranja, ostvarena prema pravnim propisima obiju država ugovornica, ako je to

potrebno, zbrajaju se za stjecanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uvjetom da se ne poklapaju.

Članak 11. Davanja u naravi

- (1) Osoba koja ispunjava uvjete za pravo na davanje u naravi, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ima pravo na zdravstvenu zaštitu od strane nositelja njezinog prebivališta ili boravišta, u opsegu, vrsti i načinu pružanja prema pravnim propisima koji vrijede za tog nositelja, kao da je kod njega osigurana, a u trajanju određenom pravnim propisima koji vrijede za nadležnog nositelja na čiji se teret zaštita pruža, pod uvjetom da:
 1. ima prebivalište na državnom području druge države ugovornice, ili
 2. ima boravište na državnom području druge države ugovornice na temelju članka 7. stavaka 1., 2., 6. i 7. i članka 8. ovoga Ugovora, ili
 3. njeno stanje, za vrijeme boravka na državnom području druge države ugovornice, zahtijeva hitno pružanje zdravstvene zaštite, pod uvjetom da osoba nije otišla u drugu državu ugovornicu radi liječenja.
- (2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na članove obitelji, s tim što je za članove obitelji osobe koje imaju boravište na državnom području druge države ugovornice na temelju članka 7. stavaka 1. i 2. ovoga Ugovora, potrebna suglasnost nadležnog nositelja.
- (3) Za odobrenje korištenja proteza, ortopedskih i drugih pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti, potrebna je suglasnost nadležnog nositelja, osim kada je pružanje tih usluga neodgodivo, jer bi u protivnom bio ozbiljno ugrožen život ili zdravlje osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, ili kada se u skladu s člankom 15. stavkom 2. troškovi nadoknađuju u paušalnim iznosima.

Članak 12. Novčana davanja

- (1) Novčano davanje u slučajevima iz članka 11. ovoga Ugovora odobrava nadležni nositelj, prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (2) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, visina novčanih davanja ovisi o broju članova obitelji, nadležni nositelj uzima u obzir i članove obitelji koji imaju prebivalište na državnom području druge države ugovornice.

Članak 13. Korisnici mirovina

- (1) Na korisnika mirovine, ostvarene prema pravnim propisima obiju država ugovornica, primjenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice na čijem državnom

području korisnik ima prebivalište.

- (2) Na korisnika mirovine, ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice koji ima prebivalište na državnom području druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi te države ugovornice i pružaju davanja u naravi, kao da je pravo na mirovinu ostvareno prema njenim pravnim propisima, a na teret nadležnog nositelja.
- (3) Korisnik mirovine iz stavka 2. ovoga članka, s prebivalištem na državnom području jedne države ugovornice, čije stanje za vrijeme boravka na državnom području druge države ugovornice zahtjeva hitno pružanje davanja u naravi, ima pravo na ta davanja prema pravnim propisima i na teret nositelja druge države ugovornice.

Članak 14.

Nositelj koji pruža davanja u naravi prema prebivalištu ili boravištu osobe

U slučaju iz članka 11. stavka 1. i članka 13. stavka 2. ovoga Ugovora davanja u naravi pruža:

- u Hrvatskoj:
 - mjesno nadležni regionalni ured ili područna služba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- u Srbiji:
 - organizacijska jedinica nositelja zdravstvenog osiguranja.

Članak 15.

Naknada troškova

- (1) Nadležni nositelj nadoknađuje troškove nositelju koji je pružio davanje u skladu s člankom 11. i člankom 13. stavkom 3. ovoga Ugovora, osim administrativnih troškova.
- (2) Tijela za vezu država ugovornica mogu, umjesto pojedinačnog obračuna troškova, dogovoriti da se za određene skupine slučajeva obavlja paušalni obračun i naknada nastalih troškova.

POGLAVLJE 2.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Članak 16.

Zbrajanje mirovinskog staža

- (1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, stjecanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uvjetovano navršanjem mirovinskog staža, nositelj te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i mirovinski staž navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da je navršen prema njenim pravnim propisima, pod uvjetom da se razdoblja ne poklapaju, osim ako ovim Ugovorom nije drugačije određeno.

- (2) Pri primjeni stavka 1. ovoga članka, staž osiguranja koji se, prema pravnim propisima druge države ugovornice računa s povećanim trajanjem, uzima se u obzir u stvarnom trajanju.
- (3) Ako i pored primjene stavka 1. ovoga članka, nisu ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na davanje, nadležni nositelj uzima u obzir i mirovinski staž navršen u trećoj državi s kojom ta država ugovornica ima sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju kojim je predviđeno zbrajanje mirovinskog staža.

Članak 17. **Mirovinski staž kraći od 12 mjeseci**

- (1) Ako je ukupni mirovinski staž, koji se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja, kraći od 12 mjeseci, ne odobrava se pravo na davanje, osim u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje samo na temelju toga mirovinskog staža.
- (2) Mirovinski staž iz stavka 1. ovoga članka na temelju kojega nositelj jedne države ugovornice ne odobrava davanje, uzima u obzir nositelj druge države ugovornice za stjecanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj staž navršen prema njegovim pravnim propisima.

Članak 18. **Utvrđivanje samostalnog davanja**

- (1) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, postoji pravo na davanje i bez primjene članka 16. ovog Ugovora, nadležni nositelj te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na temelju mirovinskog staža koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

Članak 19. **Određivanje razmjernog dijela davanja**

- (1) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, postoji pravo na davanje samo uz primjenu odredaba članka 16. ovoga Ugovora, nadležni nositelj te države ugovornice utvrđuje davanje na taj način što:
 - 1. izračunava teoretsku svotu davanja, koja bi pripadala da je ukupan mirovinski staž, koji se uzima u obzir za izračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primjenjuje. Svota davanja koja ne ovisi o dužini mirovinskog staža, uzima se kao teoretska svota;
 - 2. na temelju tako izračunate svote, utvrđuje svotu davanja razmjerno odnosu između mirovinskog staža navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupnoga mirovinskog staža, koji se uzima u obzir za obračun davanja;

3. utvrđuje svotu davanja, razmjerno mirovinskom stažu navršenom prema pravnim propisima te države ugovornice i njenom najdužem mirovinskom stažu na osnovi kojega se utvrđuje visina davanja, u slučaju kada je ukupan mirovinski staž koji se uzima u obzir primjenom članka 16. ovoga Ugovora, duži od najdužega mirovinskog staža, prema pravnim propisima te države ugovornice.
- (2) Hrvatski nadležni nositelj neće primijeniti odredbe stavka 1. ovoga članka u slučaju kada je za osiguranika jednako ili povoljnije utvrđivanje svote davanja samo na temelju hrvatskoga mirovinskog staža.
- (3) Ako se, prema pravnim propisima jedne države ugovornice svota davanja obračunava na temelju zarade, plaće, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom razdoblju, nadležni nositelj uzima u obzir zaradu, plaću, osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz razdoblja osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Članak 20.

Smanjenje, obustava i ukidanje isplate davanja

Osobe na koje se ovaj Ugovor primjenjuje ne podliježu pravnim propisima država ugovornica o smanjenju, obustavi ili ukidanju davanja u slučaju njihovog istodobnog korištenja.

POGLAVLJE 3.

OZLJEDA NA RADU I PROFESIONALNA BOLEST

Članak 21.

Ozljeda na putu do posla

- (1) Osoba s prebivalištem na državnom području jedne države ugovornice koja na putu, radi stupanja na posao, po osnovi ugovora o radu, odnosno radi obavljanja samostalne djelatnosti na državnom području druge države ugovornice, pretrpi ozljedu, ima pravo na davanja po osnovi ozljede na radu, prema pravnim propisima i na teret nositelja druge države ugovornice.
- (2) Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se i u slučaju ozljede koju osoba pretrpi neposredno, po isteku ugovora o radu, odnosno po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, na putu do prebivališta.

Članak 22.

Davanja u naravi

- (1) Osoba koja po osnovi ozljede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvenu zaštitu prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište na državnom području druge države ugovornice, koristi tu zaštitu na teret nadležnog nositelja, od nositelja na čijem državnom području ima prebivalište ili

boravište, prema pravnim propisima koje taj nositelj primjenjuje, kao da je kod njega osigurana.

- (2) Za korištenje proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti primjenjuju se odredbe članka 11. stavka 3. ovoga Ugovora.
- (3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka davanja u naravi pruža:
 - u Hrvatskoj:
 - mjesno nadležni regionalni ured ili područna služba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje;
 - u Srbiji:
 - organizacijska jedinica nositelja zdravstvenog osiguranja.
- (4) Na naknadu troškova, nastalih prema stavcima 1. i 2. ovoga članka, primjenjuju se odredbe članka 15. ovoga Ugovora.

Članak 23. Profesionalna bolest

- (1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uvjetovano time da je bolest prvi put liječnički utvrđena na državnom području te države ugovornice, smatra se da je taj uvjet ispunjen, ako je ta bolest prvi put utvrđena na državnom području druge državne ugovornice.
- (2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uvjetovano time da je obavljanje djelatnosti koja može izazvati tu bolest trajalo određeno vrijeme, nadležni nositelj te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vrijeme obavljanja takve djelatnosti navršeno u skladu s pravnim propisima druge države ugovornice.

Članak 24. Novčano davanje

- (1) Novčano davanje za slučaj ozljede na radu ili profesionalne bolesti odobrava, prema svojim pravnim propisima, nositelj one države ugovornice na čijem državnom području je nastala ozljeda na radu, odnosno posljednji put obavljana djelatnost koja može izazvati tu profesionalnu bolest.
- (2) Ako osoba, koja je po osnovi profesionalne bolesti primala ili prima novčano davanje na teret nositelja jedne države ugovornice, zbog pogoršanja bolesti uzrokovane obavljanjem djelatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice može izazvati profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nositelju druge države ugovornice, nositelj prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim pravnim propisima. Nositelj druge države ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, po osnovi nastupanja te bolesti, pripadalo, prema njegovim pravnim propisima.

Članak 25.**Obavješćavanje diplomatske misije ili konzularnog ureda o ozljedi na radu**

O ozljedi na radu državljanina jedne države ugovornice zaposlenog na državnom području druge države ugovornice, koja je uzrokovala ili bi mogla uzrokovati smrt te osobe, nadležni nositelj, bez odgode, obavješćava diplomatsku misiju ili konzularni ured države ugovornice čiji je on državljanin.

**POGLAVLJE 4.
NEZAPOSLENOST**

Članak 26.**Zbrajanje razdoblja osiguranja**

- (1) Razdoblje osiguranja, ostvareno prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposlena osoba u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje prije podnošenja zahtjeva za to davanje bila osigurana za slučaj nezaposlenosti najmanje toliko mjeseci koliko je predviđeno prema njenim pravnim propisima.
- (2) Uvjet minimalnog razdoblja osiguranja iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na nezaposlenu osobu čije je zaposlenje bilo predviđeno na duže vrijeme, ali je bez njene volje ili krivnje ranije prekinuto.
- (3) Trajanje primanja naknade smanjuje se za razdoblje za koje je nezaposlena osoba u drugoj državi ugovornici, unutar posljednjih 12 mjeseci, prije dana podnošenja zahtjeva, već primala novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

**POGLAVLJE 5.
DAVANJE ZA SLUČAJ SMRTI**

Članak 27.**Ostvarivanje prava na davanje za slučaj smrti**

Ako davanje za slučaj smrti postoji, prema pravnim propisima obiju država ugovornica, primjenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice na čijem je državnom području umrla osoba imala prebivalište.

ODJELJAK IV.

RAZNE ODREDBE

Članak 28. Tijela za vezu

U cilju učinkovite provedbe ovoga Ugovora, posebno radi jednostavnog i brzog povezivanja nositelja država ugovornica, Administrativnim sporazumom određuju se tijela za vezu.

Članak 29. Obveze tijela, pravna i administrativna pomoć

- (1) Nadležna tijela država ugovornica će Administrativnim sporazumom, koji stupa na snagu istodobno s ovim Ugovorom, utvrditi način primjene ovoga Ugovora.
- (2) Nadležna tijela i tijela za vezu, dviju država ugovornica, obavještavat će se međusobno o:
 - a) svim poduzetim mjerama za provedbu ovoga Ugovora;
 - b) svim promjenama njihovih pravnih propisa u vezi s primjenom ovoga Ugovora.
- (3) U primjeni ovoga Ugovora tijela i nositelji država ugovornica će uzajamno pružati besplatnu pravnu i administrativnu pomoć.
- (4) Tijela i nositelji država ugovornica mogu, pri primjeni ovoga Ugovora, izravno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresiranim osobama ili njihovim punomoćnicima.
- (5) Tijela i nositelji jedne države ugovornice ne smiju odbiti zahtjev i drugi podnesak zbog toga što su napisani na službenom jeziku i pismu druge države ugovornice.
- (6) Prilikom primjene ovoga Ugovora ravnopravno se upotrebljavaju hrvatski jezik i pismo i srpski jezik i pismo.
- (7) Liječničke preglede, koji se obavljaju isključivo zbog primjene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na osobe koje na državnom području druge države ugovornice imaju prebivalište ili boravište, obaviti će na zahtjev nadležnog nositelja i na njegov teret, nositelj prema prebivalištu ili boravištu. Liječničke preglede koji se obavljaju zbog primjene pravnih propisa obje države ugovornice, obavlja na svoj teret nositelj u prebivalištu ili boravištu te osobe.
- (8) Sudska pravna pomoć se pruža u skladu s propisima koji se primjenjuju za pravnu pomoć u građanskim stvarima.

Članak 30. Ovlasti diplomatskih misija i konzularnih ureda

Diplomatske misije i konzularni uredi država ugovornica mogu se, bez posebne punomoći,

izravno obraćati nadležnim tijelima, tijelima za vezu i nadležnim nositeljima druge države ugovornice, radi zaštite interesa svojih državljana.

Članak 31. Oslobođenje od pristojbi i ovjera

- (1) Oslobođenje od ili smanjenje pristojbi, predviđeno propisima jedne države ugovornice za pisane podneske ili isprave koje se prilažu radi primjene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pisane podneske i isprave koje treba priložiti zbog primjene ovoga Ugovora ili pravnih propisa druge države ugovornice.
- (2) Isprave, dokumenti i pisani podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primjene ovoga Ugovora, ne podliježu ovjeri.

Članak 32. Podnošenje zahtjeva

- (1) Zahtjev, izjava ili pravno sredstvo, koje je u primjeni ovoga Ugovora ili pravnih propisa jedne države ugovornice podneseno tijelu, nositelju ili nekoj drugoj nadležnoj službi ili ustanovi, odnosno instituciji, jedne države ugovornice, smatra se zahtjevom, izjavom ili pravnim sredstvom podnesenim tijelu, nositelju ili nekoj drugoj nadležnoj službi ili ustanovi, odnosno instituciji druge države ugovornice.
- (2) Zahtjev za davanje, podnesen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se istodobno i zahtjevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice, koje dolazi u obzir primjenom ovoga Ugovora.
- (3) Zahtjev, izjava ili pravno sredstvo, koje primjenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podnijeti tijelu, nositelju ili nekoj drugoj nadležnoj službi ili ustanovi, odnosno instituciji, te države ugovornice, može se u istom roku podnijeti odgovarajućem tijelu, nositelju ili nekoj drugoj nadležnoj službi ili ustanovi odnosno instituciji, druge države ugovornice.
- (4) U slučajevima iz stavaka 1. do 3. ovoga članka, tijelo, nositelj ili neka druga nadležna služba, ustanova, odnosno institucija, bez odgode prosljeđuje zahtjev, izjavu ili pravno sredstvo odgovarajućoj službi druge države ugovornice, izravno ili putem tijela za vezu.
- (5) Javne isprave, potvrde odnosno isprave koje u svrhu primjene ovoga Ugovora ispostavlja tijelo ili nositelj jedne države ugovornice, smatraju se važećim i za tijelo ili nositelja druge države ugovornice.

Članak 33. Isplata davanja

- (1) Nositelj nadležan za isplatu davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, priznaje davanja u valuti koja vrijedi u toj državi ugovornici.

- (2) Isplata davanja iz stavka 1. ovoga članka korisniku koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, obavlja se u konvertibilnoj valuti.
- (3) Isplate između nositelja država ugovornica obavljaju se u konvertibilnoj valuti.
- (4) Preračun davanja u valutu druge države ugovornice obavlja se prema srednjem tečaju središnje banke na dan doznake davanja isplatnom tijelu, radi isplate u drugu državu ugovornicu.

Članak 34. **Potraživanje preplaćenih svota davanja**

- (1) Nositelj jedne države ugovornice, koji je isplatio davanje u svoti većoj od one koja korisniku pripada, može od nositelja druge države ugovornice zatražiti da od zaostalih svota davanja, koja treba isplatiti korisniku, zadrži preplaćene svote.
- (2) Preplaćene svote iz stavka 1. ovoga članka se izravno isplaćuju nositelju koji je zatražio njegovo zadržavanje.

Članak 35. **Ovršni postupak**

- (1) Ovršna rješenja iz područja socijalnog osiguranja (isprave) nadležnih tijela i nositelja jedne države ugovornice, kao i ovršne odluke sudova jedne države ugovornice, priznaju se u drugoj državi ugovornici.
- (2) Priznanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti s javnim poretком države ugovornice u kojoj se treba priznati isprava ili ovršna odluka iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Isprave i ovršne odluke iz stavka 1. ovoga članka provode se u drugoj državi ugovornici. Ovršni postupak se provodi prema pravnim propisima koji se primjenjuju za odgovarajuće isprave ili ovršne odluke države ugovornice u kojoj treba provesti ovrhu. Isprave i ovršne odluke moraju sadržavati potvrdu o njihovoj ovršnosti (klauzula ovršnosti).
- (4) Primjena stavaka 1. do 3. ovoga članka ne obuhvaća zastupanje u sudskom postupku.

Članak 36. **Naknada štete**

- (1) Ako osoba, koja prema pravnim propisima jedne države ugovornice prima davanje za štetu koja je nastala na državnom području druge države ugovornice i ima, prema njenim pravnim propisima, pravo na naknadu štete od treće osobe, tada pravo na tu naknadu prelazi na nositelja prve države ugovornice, prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

- (2) Ako je pravo na naknadu štete u svezi s istovrsnim davanjima, po osnovi istog slučaja štete, preneseno, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, nositeljima obiju država ugovornica, treća osoba može isplatiti naknadu štete, s oslobađajućim učinkom, jednom ili drugom nositelju. Nositelji će namiriti svoja potraživanja po ovoj osnovi razmjerno davanjima koja isplaćuju.

Članak 37. Rješavanje sporova

Sporove o primjeni i tumačenju ovoga Ugovora rješavat će dogovorno nadležna tijela država ugovornica.

ODJELJAK V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38. Prijelazne odredbe

- (1) Ovaj Ugovor ne utvrđuje pravo na davanja za razdoblje prije datuma njegovoga stupanja na snagu.
- (2) Za utvrđivanje prava na davanje, prema ovom Ugovoru, uzima se u obzir i mirovinski staž koji je, prema pravnim propisima država ugovornica, ostvaren prije datuma njegovoga stupanja na snagu, pri čemu se poseban staž uzima u obzir u priznatom trajanju, samo ako je utvrđen za razdoblje prije 1. siječnja 1965. godine.
- (3) Iznimno od odredaba članka 16. stavka 2. ovoga Ugovora, staž osiguranja, navršen prije 8. listopada 1991. godine, koji se, prema tada važećim propisima, računao s povećanim trajanjem, uzima se u obzir u priznatom trajanju.
- (4) Ovaj Ugovor se primjenjuje i na osigurane slučajeve nastale prije datuma njegovoga stupanja na snagu.
- (5) Davanja utvrđena prije datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora neće se ponovno utvrđivati, osim ako ovim Ugovorom nije drukčije određeno

Članak 39. Ponovno određivanje davanja primjenom prethodnoga ugovora

- (1) Postupci za ponovno određivanje davanja pokrenuti do datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora, u skladu s člankom 39. Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju, sklopljenoga 15. rujna 1997. godine, okončat će se prema odredbama toga Ugovora.

- (2) Ako u postupku primjenom članka 39. Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju, nadležni nositelj druge države ugovornice nije priznao pravo na davanje, jer prema pravnim propisima koje je on primjenjivao u trenutku nastupanja osiguranog slučaja kod nositelja koji je pokrenuo postupak ponovnog određivanja davanja, nisu bili ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na davanje, nositelj koji je pokrenuo postupak za ponovno određivanje davanja, pokrenut će po službenoj dužnosti, u roku od šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora, novi postupak za ponovno određivanje davanja ako su ti uvjeti ispunjeni do dana stupanja na snagu Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju. U tom postupku primjenjuju se odredbe Ugovora između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju, a nadležni nositelj koji je utvrdio da uvjeti za stjecanje prava na davanje, u skladu s pravnim propisima koje je on primjenjivao u trenutku nastupanja osiguranog slučaja kod nositelja koji je pokrenuo postupak, nisu ispunjeni, utvrđuje ispunjenost tih uvjeta do dana stupanja na snagu toga Ugovora.

Članak 40. Stupanje na snagu

- (1) Ovaj Ugovor podliježe potvrđivanju prema nacionalnom zakonodavstvu država ugovornica.
- (2) Države ugovornice će se međusobno u pisanom obliku, diplomatskim putem, obavijestiti o ispunjenju unutarnjih pravnih postupaka neophodnih za stupanje na snagu ovoga Ugovora.
- (3) Ovaj Ugovor stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je primljena posljednja pisana obavijest iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 41. Vrijeme trajanja i otkaz

- (1) Ovaj Ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme.
- (2) Svaka država ugovornica ga može, u tekućoj kalendarskoj godini, u pisanom obliku, diplomatskim putem, otkazati s posljednjim danom te godine, pri čemu otkazni rok ne može biti kraći od šest mjeseci.
- (3) U slučaju otkaza ovoga Ugovora njegove odredbe se i nadalje primjenjuju na stečena prava, kao i na zahtjeve za ostvarivanje prava, podnesene do datuma njegovoga otkaza.
- (4) Stupanjem na snagu ovoga Ugovora, u odnosima između Republike Hrvatske i Republike Srbije prestaje biti na snazi Ugovor između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o socijalnom osiguranju, sklopljen 15. rujna 1997. godine, osim stečenih prava na davanja i već pokrenutih postupaka, ako se oni odnose na razdoblje u kojem je bio na snazi Ugovor koji se ovim Ugovorom stavlja izvan snage.

U potvrdu toga, opunomoćenici, propisno ovlašteni od svojih vlada, potpisali su ovaj Ugovor.

Sastavljeno u dana , u dva izvornika, svaki na hrvatskom i srpskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

ZA REPUBLIKU SRBIJU